

“ยาวหน่อยนะ แต่อยากให้อ่าน”

วันนี้ (๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓) ไปทำธุรกรรมที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมประมง เลยถือโอกาส แวะคุยกับผู้จัดการรูปหล่อชะหน่อย ความจริงจะไปขอกาแฟกินนั่นแหละ ก็เลยได้รับทราบความกังวลจนทุกใจของเพื่อนสมาชิกหลายท่านเกี่ยวกับสถานะของบริษัทการบินไทย ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์กรมประมง ร่วมลงทุนซื้อหุ้นกู้ไว้เป็นจำนวนเงิน ๒๐ ล้านบาท สมาชิกบางท่านกังวลถึงขนาดคิดไปไกลว่า เงินของท่านทั้งที่ฝากไว้และที่ถือหุ้นอยู่ในสหกรณ์มันจะหายวับไปกับตาจนเป็นศูนย์บาทเลย หรือเหลือเพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินทั้งหมดที่มีอยู่ในสหกรณ์หรือไม่ หลายท่านโทรถามผู้จัดการจนผู้จัดการเองหุซา สายไหม้ แต่ก็ชี้แจงตลอดเวลา วันละหลายๆ ครั้ง ผมเองในฐานะที่เคยเป็นกรรมการของสหกรณ์และพอเข้าใจระบบการทำธุรกรรมของสหกรณ์บ้างเล็กน้อย จึงอยากให้อ่านข้อมูลแก่เพื่อนสมาชิกเพื่อจะได้เข้าใจและคลายความกังวล ดังนี้ครับ

ก่อนอื่นท่านสมาชิกฯ หลายท่านที่เคยร่วมรับฟังการชี้แจงของผม เมื่อสหกรณ์จัดประชุมสมาชิกคงจำได้ว่าการลงทุนของสหกรณ์จะถูกบังคับโดยกฎหมายคือ ต้องปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ กำหนดไว้ การลงทุนในหุ้นกู้ของบริษัทการบินไทยจำกัดนั้น เป็นการลงทุนที่ได้ทำตามข้อกำหนดของกฎหมายทุกประการ แต่หลายท่านอาจลืมไปบ้าง ผมเลยขอให้ข้อมูลเพิ่มเติม ความหมายของหุ้นกู้เพื่อความเข้าใจมากขึ้น

หุ้นกู้ คือตัวสัญญาใช้เงินที่ระบุไว้ ผู้ออกหุ้นกู้ ได้กู้ยืมเงินจากผู้ซื้อหุ้นกู้จำนวนหนึ่ง โดยสัญญาว่าจะจ่ายคืนเงินดังกล่าวเมื่อครบกำหนดและจะจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายงวดตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา เช่น จ่ายทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ฯลฯ ผู้ซื้อหุ้นกู้จึงมีสถานะเป็นเจ้าของหนี้ของบริษัท **ไม่ใช่ผู้ร่วมทุน** เมื่อบริษัทผู้ออกหุ้นกู้เกิดปัญหา ผู้ซื้อหุ้นกู้จึงมีสิทธิเรียกร้องทรัพย์สินจากบริษัทในฐานะเจ้าหนี้ได้

ในกรณีที่เกิดขึ้นกับบริษัทการบินไทยจำกัด (ผู้ออกหุ้นกู้) แน่แน่นอนครับ ต้องเกิดผลกระทบกับสหกรณ์ออมทรัพย์เรา (ผู้ซื้อ) และส่งผลกระทบต่อสมาชิกสหกรณ์ทุกท่าน แต่มันมิได้มีผลมากมาย จนกระทั่งเงินของท่านสมาชิกจะสูญหายตามที่วิตกกังวลกันนะครับ ในปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์กรมประมงมีสินทรัพย์อยู่ทั้งสิ้นประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งรวมมูลหนี้ตามหุ้นกู้บริษัทการบินไทยจำกัด ๒๐ ล้านบาทด้วยแล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณา มูลค่าหนี้ของการบินไทยต่อสินทรัพย์ที่สหกรณ์เรามีแล้ว มูลค่าหุ้นกู้การบินไทยมีเพียงประมาณร้อยละ ๐.๐๐๕๗ ของสินทรัพย์เราเท่านั้น เพื่อให้สมาชิกเข้าใจง่ายขึ้นลองคิดดูนะครับ หากสหกรณ์ของเราเหมือนบ้านหลังหนึ่งที่พวกเราอาศัยอยู่ด้วยกัน ภายในบ้านมีอุปกรณ์การอยู่อาศัย แอร์ เครื่องครัว ถ้วยชาม ชุดกาแฟ ที่ดิน ตัวบ้าน ฯลฯ เราครวมนกันประมาณ ๓๕ ล้านบาท วันหนึ่งท่านอาจทำงานกระเบื้องแตกไป ๑ ชิ้น หรือเด็กขว้างก้อนหินถูกบานเกร็ดแตก หรือแก้วกาแฟแตก มูลค่าความเสียหายประมาณ ๒๐ บาทความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ก็ไม่ทำให้ท่านต้องสูญเสียบ้านหลังนั้นไปใช่ไหมครับ เราก็แค่เสียเงินซ่อมแซม หรือซื้อใหม่เพิ่มเติมกรณีนี้ก็เช่นเดียวกันหุ้นกู้การบินไทยก็ไม่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ของเรามากมายอย่างที่เพื่อนสมาชิกวิตกกัง

แต่อย่างไรก็ตามกรณีนี้ มีผลกระทบแน่นอนต่อสหกรณ์คือ สหกรณ์จะขาดรายได้จากดอกเบี้ยรับประมาณ ๘๐๐,๐๐๐.-บาท/ปี ซึ่งย่อมทำให้สมาชิกต้องได้รับสัดส่วนในการปันผลลดลงไปส่วนหนึ่ง และในส่วนของหุ้นกู้ ๒๐ ล้านบาท สหกรณ์ก็ไม่ได้สูญเสียอะไรครับ แต่จะได้รับคืนเมื่อใด ได้ดอกเบี้ยหรือไม่ ได้รับคืนเท่าไร จะขึ้นอยู่กับกระบวนการแก้ไขปัญหาของการบินไทย ซึ่งก็คงมีประมาณ ๓ แนวทางคือ

แนวทางที่ ๑ เจ้าหนี้ทั้งหมดรวมทั้งเราด้วย ยื่นฟ้องต่อศาลล้มละลาย เมื่อคดีสิ้นสุดลง ก็มีการยึดทรัพย์ขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันตามสัดส่วนมูลหนี้ ซึ่งในแนวทางนี้ เมื่อพิจารณาจากงบดุลของบริษัทฯ

พบว่า บริษัทฯ มีสินทรัพย์ ๒.๕ แสนล้านบาท มีหนี้สินรวม ๒.๔ ล้านบาท ดูเหมือนว่าเจ้าหนี้ทุกรายจะได้รับคืนตามมูลหนี้จนครบ แต่ในความเป็นจริงสินทรัพย์ที่ถูกขายทอดตลาด ราคาจะลดต่ำมาก เพราะใช้เวลานานในกระบวนการทางศาลและการขายทรัพย์สินยังได้ทำให้สินทรัพย์เสื่อมสภาพราคาตก ประกอบกับผู้ซื้อจะกดราคาให้ต่ำ ฉะนั้น ในกรณีนี้เราอาจได้รับเงินคืนตามสัดส่วนมูลหนี้บ้างแต่ค่อนข้างจะน้อย

แนวทางที่ ๒ บริษัทการบินไทยยื่นเรื่องขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตามกฎหมายล้มละลายโดยยื่นเรื่องต่อศาล จากนั้นก็จะเป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมาย มีกรรมการจัดทำแผนฟื้นฟู คณะกรรมการบริหารแผน เจรจาเจ้าหนี้ขอลด/งดชำระดอกเบี้ย หรือลดหนี้บางส่วน มีการกำหนดเวลาที่จะจ่ายคืนหนี้ ฯลฯ ซึ่งทุกขั้นตอนต้องให้เจ้าหนี้อยอมรับและเห็นด้วย ด้วยวิธีการนี้เจ้าหนี้ส่วนใหญ่จะได้รับการชดใช้คืนแต่อาจต้องใช้เวลานาน ซึ่งคณะกรรมการสหกรณ์ต้องติดตาม/ประสานกับเจ้าหนี้ทุกกลุ่ม เพื่อคัดเลือกตัวแทนเจ้าหนี้พิจารณาการฟื้นฟูกิจการของบริษัท ซึ่งในกรณีนี้โอกาสได้รับเงินคืนจะมากกว่ากรณีแรก (แนวทางที่ ๑)

แนวทางที่ ๓ การฟื้นฟูโดยรัฐบาลเอง ด้วยการใส่เงินเข้าบริษัทอาจเป็นแบบค้ำประกันเงินกู้, ให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ, เพิ่มทุน ฯลฯ ภายใต้เงื่อนไขการปรับปรุงองค์กร การบริหารงาน เปลี่ยนโครงสร้าง ปรับลดอัตรากำลัง ฯลฯ ซึ่งวิธีนี้เจ้าหนี้ทุกส่วนนั้นจะได้รับคืนตามมูลหนี้ทั้งหมด แต่ระยะเวลาอาจขยายออกไปบ้าง

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้เป็นสัญญาณเตือนที่ดีสำหรับสหกรณ์ว่า ควรต้องตระหนักและเตรียมการบริหารความเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างไม่ได้คาดหมายในอนาคต ด้วยการจัดสรรกำไรสุทธิส่วนหนึ่ง ตั้งเป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ทุกปีตามเกณฑ์ที่กำหนด เพิ่มทุนสำรองให้สูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพิ่มทุนสวัสดิการให้มากขึ้น เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์และสมาชิก เพราะในความเป็นจริงก็คือ ไม่มีกิจการใดที่จะสร้างกำไรเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ธุรกิจมีขึ้นมีลง จึงต้องบริหารความเสี่ยงด้วยความระมัดระวัง เตรียมตัวรับสิ่งที่จะเกิดโดยไม่ได้คาดหมาย เตรียมการไว้เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ในขณะเดียวกันเพื่อนๆ สมาชิกทุกท่านต้องเข้าใจว่าเงินปันผลอาจลดลงบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์และสมาชิกทุกท่านตลอดไป

สวัสดิ์นะครับ.....สุเมธ ตันติกุล